

e-makâlât

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2
GÜZ / FALL 2021

Mezhep Araştırmaları Dergisi

Journal of Research of Islamic Sects

<http://www.emakalat.com/tr/>

e-ISSN 1309-5803

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Edittörler / Editors

Mehmet Saffet Sarıkaya, Prof. Dr.

(Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Rifat Türkel, Doç. Dr.

(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)

Fevzi Rençber, Doç. Dr.

(Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Editörler Kurulu / Editorial Board

Mehmet Saffet Sarıkaya, Prof. Dr.

(Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Rifat Türkel, Doç. Dr.

(Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)

Fevzi Rençber, Doç. Dr.

(Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Tasarım & Mizanpaj / Journal Design

Fevzi Rençber -Rifat Türkel- Yunus İbrahimoglu

İletişim / Mailing

emakalat@mezhep.org

Copyright (c) 2021 | www.emakalat.com | All Rights Reserved

www.emakalat.com

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

İÇİNDEKİLER | CONTENTS

Editörden | Editorial

Editörden.....621-623

Editorial

Prof. Dr. M. Saffet SARIKAYA - Doç. Dr. Rifat TÜRKEKEL - Doç. Dr. Fevzi RENÇBER

Makaleler | Articles

Şihâbeddin el-Mercânî'nin İbn Teymiyye İle İlişkisi Konusunda Rızâeddin Fahreddin'in Muallakta Bıraktığı Bir Meselenin Tahlili.....624-661

An Assessment of an Issue Rizâeddîn Fakhraddîn Left in Suspence on the Sources Used By Al-Marjânî Related to Ibn Taymiyya

Sönmez KUTLU

Din İşleri Yüksek Kurulu ve Mezhep Olgusuna Yaklaşımı..662-723

The High Board of Religious Affairs and Its Approach to the Phenomenon of the Sect/al-Madhhab

Cenksu ÜÇER

İslamcı Gençler İle İslamcı Olmayan Gençlerin Mezhep Algıları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma724-753

A Comparative Research on the Perceptions of The Islamist Youth and Non-Islamist Youth Towards Sect Phenomenon

Ahmet Ayhan KOYUNCU-Kadir CANATAN

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Şeyh Müfid'in Ebû Tâlib'in Dinî Konumuna Dair Görüşleri.....
..... **754-779**

Sheikh Mufîd's Thoughts on Abu Tâlib's Religious Situation

Halil İbrahim BULUT-Cebrail KÜLLÜ

Hint Alt Kıtasında Çağdaş Dinî Bir Hareket Olarak Birelvîlik.....
..... **780-822**

Barelvism as a Contemporary Religious Movement in The Indian Subcontinent

Gülşen YAĞIR AHMETOĞLU

Bir Aksiyon Adamı Olarak Abdullah Azzâm ve Cihâdî-Selefi Perspektifi.....
..... **823-861**

Abdullah Azzam As a Man of Action and His Jihadi-Salafi Perspective

Fevzi ÇAKMAK - Mehmet KUBAT

Ahmedîlik'te Hilafet Eksenli Ayrışmalar.....
..... **862-903**

The Splits Based on Caliphate in Ahmadiyya

Halide Rumeysa KÜÇÜKÖNER

Maktûl Şeyhülislâm Feyzullah Efendi'nin Torunu Nakîbü'l-Eşraf Abdullah Efendi'nin Hayatı ve Terekesi.....
..... **904-947**

The Life and the Heritage of Naqib al-Ashraf Abdullah Efendi, The Grandson of the Victim Shaykh al-Islam Feyzullah Efendi

Ayhan IŞIK

er-Risâletü'l-Numâniyye Eseri Doğrultusunda Nusayrî-Alevî İncancında Tevhîd İlkesinin İzahı.....
..... **948-969**

Explanation of the Principle of Tawhîd in Nusayrî-Alawite Belief in the Context of the Work of al-Risâla al-Numâniyya

Reyhan ERDOĞDU BAŞARAN

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Yusuf Ziya Yörükân'ın Kalam İlmine Dair Bazı Görüşleri
.....970-986

Some Views of Yusuf Ziya Yörükân on Kalam

Murat MEMİŞ

Makâlât Geleneğinde Muhammed b. Heysem
ve Heysemiyye Mezhebi.....987-1019

Muhammad Bin Haytham in The Tradition of Maqalat and The
Haythamiyya Sect

Abdylkader DURGUTİ

Müellifi Meçhûl Bir İkrârname Risâlesinden Hareketle
Bektâşilikte İkrâr Geleneği.....1020-1048

The Tradition of Allegiance in Bektashism According to a Treatise
Whose Author Unknown

Ahmet YALÇIN

Eş'Arî'de Varlık İle Mâhiyetin Ayniyeti Meselesi: Dönemsel
Bağlam Farklılığı Mı Esasa İlişkin Bir Ayrışma Mı?
.....1049-1073

The Issue of Sameness of Existence and Essence in al-Ash'arî: Is it a
Periodical Contextual Difference or Fundamental Distinction of
Understanding?

Bilal TAŞKIN

Alevi-Bektaşî Yolunda Ahmed Yesevi'nin Yeri.....1074-1111

The Place of Ahmed Yesevi on The Alevi-Bektashi Faith

Ali Rıza ÖZDEMİR

Hadis Edebiyatında Mezheplere Yaklaşım Farklılıkları
.....1112-1163

Differences of Opinions About Sects in Hadith Literature

Mehmet Çetinkaya-Mehmet Kubat

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Biyografi | Biography

Cumhuriyet Dönemi Mezhepler Tarihi Yazıcılığında Yeni Arayışlar: Yusuf Ziya Yörükân ve İçtimaiyatçı Yaklaşım1164-1184

New Approach in the Historiography, Sects in the Turkish Republic:
Yusuf Ziya Yörükân, Social Positivist Approach

Züleyha Ateş KARADERE

Kitap Tanıtım | Book Review

Tarihi Dini Sosyal ve Güncel Boyutlarıyla

Alevilik-Bektaşilik1185-1193

Alevism-Bektashism with its Historical, Religious, Social and Current Dimensions

Yusuf YAPICI

Horasan'da Şiiilik1194-1199

Shiism in Khorasan

Rumeysa BALCI

Diğer | Other

Çocukluk ve İlk Gençlik Yıllarımda Babamla Birlikte

Yaşadığım ve Unutamadığım Bazı Anılarım1200-1205

Some Memories That I Lived With My Father During My Childhood and Early Young Years and That I Cannot Forget

Turhan YÖRÜKÂN

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Danışma Kurulu | Advisory Board

Prof. Dr. A. Bülent ÜNAL <i>Dokuz Eylül Ü.</i>	Prof. Dr. Mehmet ATALAN <i>Kastamonu Ü.</i>
Prof. Dr. Ahmet AK <i>Sütçü İmam Ü.</i>	Prof. Dr. Mehmet DALKILIÇ <i>İstanbul Ü.</i>
Prof. Dr. Ahmet TURAN <i>Ondokuz Mayıs Ü.</i>	Prof. Dr. Mehmet KUBAT <i>İnönü Ü.</i>
Prof. Dr. Avni İLHAN <i>Dokuz Eylül Ü.</i>	Prof. Dr. Mehmet Zeki İŞCAN <i>Atatürk Ü.</i>
Prof. Dr. Cemil HAKYEMEZ <i>Hitit Ü.</i>	Prof. Dr. Metin BOZAN <i>Dicle Ü.</i>
Prof. Dr. Cenksu ÜÇER <i>Ankara Yıldırım Beyazıt Ü.</i>	Prof. Dr. Metin BOZKUŞ <i>Sivas Cumhuriyet Ü.</i>
Prof. Dr. Doğan KAPLAN <i>Necmettin Erbakan Ü.</i>	Prof. Dr. Muharrem AKOĞLU <i>Erciyes Ü.</i>
Prof. Dr. Ethem Ruhi FIĞLALI <i>Dokuz Eylül Ü.</i>	Prof. Dr. Mustafa EKİNCİ <i>Harran Ü.</i>
Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT <i>İstanbul Ü.</i>	Prof. Dr. Mustafa ÖZ <i>Marmara Ü.</i>
Prof. Dr. Harun YILDIZ <i>Ondokuz Mayıs Ü.</i>	Prof. Dr. Osman AYDINLI <i>Ankara Ü.</i>
Prof. Dr. Hasan ONAT <i>Ankara Ü.</i>	Prof. Dr. Ömer Faruk TEBER <i>Akdeniz Ü.</i>
Prof. Dr. İlyas ÜZÜM <i>Marmara Ü.</i>	Prof. Dr. Sayın DALKIRAN <i>Uşak Ü.</i>
Prof. Dr. Mazlum UYAR <i>Marmara Ü.</i>	Prof. Dr. Seyit BAHCIVAN <i>Necmettin Erbakan Ü.</i>
Prof. Dr. Mehmet Ali BÜYÜKKARA <i>İstanbul Şehir Ü.</i>	Prof. Dr. Sıddık KORKMAZ <i>Necmettin Erbakan Ü.</i>

ISSN 1309-5803

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERĐİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Prof. Dr. Sönmez KUTLU
Ankara Ü.

Prof. Dr. Yusuf BENLİ
Erciyes Ü.

www.emakalat.com

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Amaç ve Kapsam

- *e-Makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi*, bilimsel hakemli bir dergidir.
- *e-Makâlât*'ta, İslam Mezhepleri ve ilgili alanlarda, telif ve tercüme makale, araştırma notu, kitap, tez, makale ve bilimsel toplantı değerlendirilmesi, edisyon kritik, sadeleştirme vb. çalışmalar yayımlanır.

Süreç

- *e-Makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi* Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez www.emakalat.com adresinde yayımlanır.
- Editörler Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir.
- Dergide yayımlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukuki sorumluluğu yazarlarına, yayın hakları www.emakalat.com'a aittir.
- Başvuru şartları ve ayrıntılı yayın kuralları için www.emakalat.com adresine bakılabilir.

Tarandığı Veri Tabanları

- EBSCOHOST: Academic Search Complete (2012+)
- SOBİAD: Sosyal Bilimler Atıf Dizini (2008+)
- TDV İSAM: İlahiyat Makaleler Veri Tabanı (2008+)
- Ulusal İlahiyat Atıf Dizini (2018+)
- ULAKBİM TR DİZİN: Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı (2016+)

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

Yazarlara Rehber

e-Makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanması istenen her türlü çalışma www.emakalat.com veya www.dergipark.gov.tr sitesine giriş yapıp, ilgili alanlar doldurularak *Dergi'ye* ulaştırılır.

Sitede üyeliği bulunmayan yazarlar önce kayıt olmalıdırlar.

Yazarlar unvan, Ad, Soyad, eposta, ORCID kimliği (www.orcid.org) ile görev yaptıkları yeri belirtmelidirler ve bu bilgiler çalışmanın ilk sayfasında yer olmalıdır.

Telif ve çeviri makalelerde Türkçe ve İngilizce başlık, öz (100-200 kelime) ve anahtar kelimeler (5-10 kelime) verilmelidir. Sonunda Kaynakça listesi bulunmalıdır.

Çevirilerin orijinal metninin de gönderilmesi zorunludur. Çevirinin yayım hakkının asıl yazardan alınmış olduğuna dair belgenin *Dergi'ye* sunulmasından çevirmenler sorumludur.

Kitap Tanıtımlarında eserin tam künyesi yanında kapak fotoğrafının düzgün bir örneğinin de gönderilmesi gerekir.

Teşekkür

e-Makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi 2015 yılından itibaren TÜBİTAK ULAKBİM hizmeti DERGİPARK AKADEMİK sunucularında barındırılmaktadır. Gerek sunucu gerekse ücretsiz DOI hizmetleri dolayısıyla kendilerine müteşekkirimiz.

DergiPark ana sayfa: <http://www.dergipark.gov.tr/>

E-MAKÂLÂT MEZHEP ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

e-Makâlât Journal of Islamic Sects Research

Cilt / Volume: 14 | Sayı / Issue: 2 | GÜZ / FALL 2021

MAKALE YAZIM VE KAYNAK GÖSTERİM KURALLARI

e-Makâlât Mezhep Araştırmaları Dergisi, atıf ve kaynakça yazımında Chicago Sistemi (The Chicago Manual of Style) ile uyumlu olan **İsnad Atıf Sistemini** kullanmaktadır. İlgili kurallar www.isnadsistemi.org adresinde ayrıntılı olarak verilmiştir.